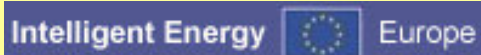

Energi och klimatstrategi 2008-2011

Antagen av Kommunfullmäktige 18 februari 2009

Innehållsförteckning

1. BAKGRUND	3
2. VISION, MÅL & RIKTLINJER	5
3. ÖVERGRIPANDE ENERGIARBETE	7
4. ÅTGÄRDER	8
ÅTGÄRD 1 -INFORMATION OCH RÅDGIVNING TILL ALLMÄNHETEN	9
ÅTGÄRD 2 - ENERGI OCH KLIMAT I SKOLAN	10
ÅTGÄRD 3 – MINSKAD BRÄNSLEFÖRBRUKNING I KOMMUNENS FORDON	11
ÅTGÄRD 4 – ENERGIEFFEKTIVISERING I KOMMUNALA FASTIGHETER	12
ÅTGÄRD 5 – ENERGIEFFEKTIVISERING I NÄRINGSLIVET / FJÄRRVÄRME UTVECKLING	13
ÅTGÄRD 6 – FÖRNYELSEBARA ENERGIKÄLLOR	14
ÅTGÄRD 7 – ÅTGÄRDER FÖR ÖKAD ANVÄNDNING AV KOLLEKTIVTRAFIK	15

1. BAKGRUND

1.1 Tidigare Energiplan

En "Energiplan för Dals-Ed" antogs av kommunfullmäktige i mars 1987. Planen beskriver bl.a. energibehov och energitillgångar samt ett energipolitiskt handlingsprogram för de närmast efterkommande åren. Övergripande mål som formulerades var:

- Kommunens målsättning är att hushålla med energin och att långsiktigt trygga värmeförsörjningen för de som bor och verkar i kommunen
- Att minska oljeanvändningen genom att använda andra energiformer i kombination med olja eller helt som ersättning.
- Att verka för minskad elanvändning som avser helårsuppvärmning med el
- Att verka för största möjliga energisparande för alla former av energianvändning.
- Att vid nyplanering eftersträva energisnålhet för bebyggelse genom bl.a. god isolering och passivt solutnyttjande.
- Miljöaspekter skall beaktas vid val av olika energilösningar – eventuell negativ miljöpåverkan skall begränsas.

Energiplanen framhöll den goda tillgången på el och bränslen baserade på ved inom kommunen som alternativ till olja. En reservation gjordes i planen för den framtida tillgången på el med hänsyn till avveckling av kärnkraft.

1.2 Klimat

Sedan den förra energiplanen antogs av kommunfullmäktige har motiven för energihushållning och minskad oljeanvändning förstärkts. Internationella, nationella och regionala mål har upprättats med hänsyn till klimateffekterna av förbränningen av kol och olja i världen. Till den globala problembilden med klimatet hör även växande befolkning, minskad beskogning och snabb industrialisering i länder som Kina och Indien m.fl.

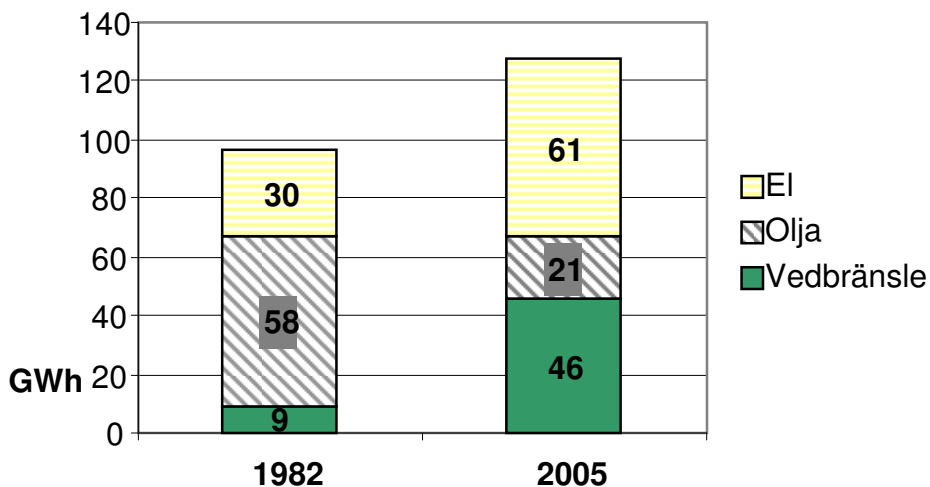
Detta behandlas inte vidare här eftersom utförlig information finns på så många andra håll (Se t.ex. Naturvårdsverkets hemsida under "klimat i förändring", Miljömålsportalens hemsida under "begränsad klimatpåverkan" och Länsstyrelsens i Västra Götaland hemsida under "miljömål")

1.3 Kommunens roll

Kommunen kan i första hand påverka energihushållning och oljeförbrukning i de egna verksamheterna (kommunkoncernens). I begränsad utsträckning kan kommunen även påverka hushåll och andra aktörer inom kommunens geografiska område genom information, samverkan i projekt m.m. Åtgärdsförslagen utgår från detta perspektiv.

1.4 Energianvändningen inom Dals-Eds kommun. Jämförelse 1982 och 2005.

Diagrammet nedan beskriver den totala energianvändning i Dals-Ed (exkl. transporter) som framräknades för oljereduktionsplanen 1982 jämfört med den energianvändning som förelåg under 2005 enligt SCB. Siffrorna för de båda årtalen inte tagits fram på samma sätt, men en jämförelse är ändå intressant. När man jämför skall man också komma ihåg att befolkningen i Dals-Eds kommun minskat mellan åren 1982 – 2005 från 5300 invånare till 4900. I diagrammet är inte transporter (drivmedelsanvändning) medräknad.

Av diagrammet framgår att förbrukningen av olja minskat, medan vedbränslen och el ökat inom kommunens geografiska område

I rapporten ”**Energiläget i Dals-Ed, 2008-02-25 (bilaga)** beskrivs nuläget för energianvändningen inom kommunens geografiska område mer ingående. Av denna rapport framgår bland annat att energianvändningen totalt mellan 1990 och 2005 är relativt konstant. Oljeanvändningen i bebyggelsen minskar men samtidigt ökar drivmedelsanvändningen under perioden.

1.5 Arbetsgrupp som har arbetat med förslaget till Energi och klimatstrategi.

Christian Nilsson, planeringssekreterare
Jonny Leandersson, energirådgivare & Klimatrådgivare Dalsland
Hasse Sandqvist, miljöstrateg Dalslands miljökontor
Johanna Jonsson/Linda Andersson, folkhälsosamordnare
Claes Hellberg, förvaltningschef tekniska kontoret
Hans Jonasson, fastighetsingenjör plan- och byggkontoret
Gustav Glesåen, Företagarna

Arbetsgruppen har inventerat pågående energianvändning i kommunen samt tagit fram förslag till energi- och klimatstrategi.

Kunskaper och erfarenheter har hämtats från "klimatcoachningsprojektet" som pågick mellan april 2007 till september 2008 och

från andra kommuner. Åmåls kommun har varit Dals-Eds "mentorskommun" i klimatcoachningsprojektet. Arbetsgruppen har även haft träffar för erfarenhetsutbyte med Färgelanda och Tanums kommun.

Arbetet har även varit en del i EU projektet "Innovative Thinking".

2. VISION, MÅL & RIKTLINJER

Beslutat i Kommunfullmäktige 2007-11-14 § 109

2.1 Vision

Dals-Ed ska vara en föregångskommun som kännetecknas av invånare som känner välbefinnande, trygghet, engagemang och lika värde.

Miljön och människors goda hälsa ska vara en grund för livskvaliteten och utgöra ett kraftfullt argument för människor att söka sig till, bo och verka i kommunen. Miljöhänsyn ska vara grunden för kommunens framtida utveckling och utgöra en hörnsten i arbetet med att skapa sysselsättning.

2.2 Mål och riktlinjer

Inriktningsmål

Dals-Ed ska arbeta för att skapa förnyelsebara energialternativ samt finna alternativa besparingsformer.

Resultatmål

- Under 2007/2008 ska Dals-Eds kommun upprätta Energiplan, även innehållande vindkraft.
- Senast 2010 ska den totala energiförbrukningen i Dals-Eds kommun minska med 10 %. (Statistik SCB)

2.3 Aktiviteter som ska bidra till måluppfyllelsen:

Kommunen ska aktivt delta i olika projekt som gynnar hållbar utveckling.

Kommentarer:

Resultatmålet att "den totala energiförbrukningen i Dals-Eds kommun minska med 10 % senast 2010" framstår inte som helt meningsfull eftersom så många förhållanden utanför kommunens kontroll inverkar; befolkningsutveckling, teknikutveckling, energipriser, skatter, bidrag, konkurrensförhållanden, media mm. Kommunen saknar i stort sett styrmedel för att påverka energiförbrukningen utanför de egna verksamheterna.

Arbete pågår med att ta fram en vindkraftplan för Dalsland. I planen kommer att föreslås var i landskapet etablering av vindkraftverk är lämplig med hänsyn till motstående intressen. Planen avser att vara ett gemensamt underlag för Dalslandskommunernas arbete med översiktsplaner. Vid prövning av lokalisering av vindkraftverk enligt Miljöbalken skall hänsyn tas till respektive kommuns ställningstaganden i översiktsplanen.

Utbyggnad av tjugofem vindkraftverk är planerad för Töftedalsfjället i Dals-Eds kommun. (Tillstånd har lämnats enligt MB och PBL).

Kommunen deltar/har under 2007/2008 deltagit i projekten; Innovative Energi, Kortreist Energi och Klimatcoaching"

Som jämförelse till kommunens mål kan nämnas EU:s klimatmål antagna vid ordförandeskapsmötet 9 mars 2007:

År 2020 skall EU ha:

- minskat utsläppen av växthusgaser med 20 % jämfört med 1990
- minskat energiförbrukningen med 20 %
- ha en andel om 20 % förnyelsebara energikällor i sin förbrukning
- ha en andel om 10 % biobränsle i motorfordonen

3. ÖVERGRIPANDE ENERGIARBETE

3:1 Målstyrning av kommunens klimat- och energiarbete

Målstyrningen föreslås följa kommunens övriga målstyrning och miljöstyrning. Det innebär att:

- Fullmäktige beslutar om övergripande mål och inriktningsmål. Kommunfullmäktige kan även ge större uppdrag och direktiv.
- Kommunstyrelsen beslutar om detaljerade mål, uppdrag och direktiv.
- Förvaltningen genomför åtgärder för att nå målen. Med åtgärder menas aktiviteter, detaljutredningar m.m. för att nå uppsatta mål.
- Kommunstyrelsen kan också lämna generella instruktioner som ska följas av alla verksamheter i den dagliga verksamheten.
- Indikatorer tas fram och följs upp fortlöpande, för att visa till exempel energiförbrukning, drivmedelsförbrukning och koldioxidutsläpp.
- Uppföljning av mål, åtgärder och indikatorer görs årligen och redovisas i kommunens ordinarie verksamhetsuppföljning.
- En permanent arbetsgrupp bildas som tar del av och kommenterar förvaltningarnas redovisningar av åtgärder på energiområdet med hänsyn till det samlade utfallet för kommunkoncernen, utvecklingen i kommunen, Sverige och internationellt.
- Sammanfattande rapport lämnas till kommunstyrelsen i samband med bokslut.

3.2 Inriktningsmål och uppdrag/direktiv

Utifrån inriktningsmålen och uppdrag/direktiv nedan, kommer kommunstyrelsen att besluta om mer detaljerade effektmål. Åtgärder beslutas och genomförs av förvaltningarna.

Inriktningsmål:

Dals-Eds kommun ska verka för en fossilfri och effektiv och i alla avseenden miljövänlig energianvändning och energiproduktion i hela kommunens geografiska område.

Uppdrag/direktiv:

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta vidare med klimat- och energifrågorna, utifrån ovanstående inriktningsmål och följande direktiv.
- Kommunen ska ha en aktiv energirådgivning, till nytta för allmänhet, företag, organisationer och kommunens egna verksamheter.
- I kommunens egna verksamheter ska senast år 2012 all uppvärmning vara helt fossilfri, samt egna och leasade fordon använda fossilfria bränslen till minst 80 %.
- I kommunens egna verksamheter ska all el som används vara "Grön" el.
- Kommunens egen måltidsverksamhet ska utvecklas för att minska klimatpåverkan.
- Kontinuerlig energieffektivisering ska ske i kommunens egna lokaler och verksamheter.
- Vid ny- och tillbyggnation av kommunens egna lokaler ska energiförbrukningen understiga byggnormens krav med minst 20 %.
Vid ombyggnation skall motsvarande minskning eftersträvas.
- Låg energiförbrukning och klimatpåverkan skall beaktas när kommunen upphandlar varor och tjänster.

Uppföljning av uppdragen sker inom ramen för kommunens övriga målstyrning.

4. ÅTGÄRDER

Åtgärd 1 – Information och rådgivning till allmänhet

Bakgrund

Vi nyttjar alla energi varje dag, på många olika sätt. Det finns mycket den enskilde kan göra för att använda mindre energi samtidigt som så liten miljöpåverkan som möjligt eftersträvas i den nödvändiga energianvändningen. En del åtgärder är enkla och billiga, en del är mer komplicerade och kostnadskrävande.

Genom kommunal energi- och klimatrådgivningen kan privatpersoner, företag och organisationer få kostnadsfria, opartiska råd och information kring hur man kan minska sin energianvändning och klimatpåverkan. Regeringen har via Energimyndigheten gett stöd till kommunal energirådgivning i nuvarande form sedan 1999. Dals-Ed har sedan dess samarbetat med Mellerud, Färgelanda, Bengtsfors och Åmål för att kunna erbjuda energirådgivning som en gemensam kommunal service.

Från och med 2008 utvidgades den kommunala energirådgivningen till att även innefatta klimatrådgivning. Regeringen beviljade samtidigt fortsatt stöd 2008-2010. En nyhet under denna period är att det finns möjlighet att söka ytterligare medel. För det extra bidraget kan energi- och klimatrådgivaren arbeta med rådgivning avseende kommunens egna byggnader och fastigheter. Medel har sökts och beviljats av Energimyndigheten för projektet "Energieffektivisering i kommunala byggnader" vilket beskrivs närmare i *Åtgärd 4*.

Den största målgruppen för energi- och klimatrådgivarna är allmänheten. Genom att finnas tillgängliga för rådgivning och genomföra olika aktiviteter som informationskvällar, föreläsningar eller på annat sätt sprida kunskap höjs medvetenheten i frågan hos invånarna. För att få synergieffekter är det också viktigt med samverkan och uppdatering med andra aktörer inom området som når ut till allmänheten, det kan t.ex. vara skorstensfejarmästare, installatörer/ försäljare av olika uppvärmningssystem eller kommunala byggkontoret som i sin dialog med invånaren tar upp energieffektivt byggande.

Beskrivning av åtgärd

Dals-Ed fortsätter att erbjuda kommunal energi- och klimatrådgivning under 2008-2010. I samband med

energirådgivarnas informationsdagar erbjuder kommunen föreläsningar, workshops eller mässor med olika miljö- och energiteman. Insatsen förutsätts skapa en medvetenhet hos befolkningen för klimat- och energifrågor och därigenom grundlägga kunskap som leder till ett miljömässigt bättre beteende.

Miljöeffekt av åtgärd

Miljöeffekten är mer energi- och klimatmedvetna invånare som genom medvetna val och förändrat beteende minskar energianvändning. Med en ökad medvetenhet som genomsyrar hela kommunen är målet att energianvändningen/invånare skall visa en stadigt neråtgående trend kommande år.

Genomförande

Energi- och klimatrådgivarna ansvarar för planering av verksamheten. Informationskvällar och andra aktiviteter planeras och genomförs gemensamt mellan energi- och klimatrådgivare, folkhälsosamordnare, planeringssekreterare, Dalslands miljökontor m.fl.

Ekonomi

Den kommunala Energi- och klimatrådgivningen är helfinansierad av staten via Energimyndigheten. Informationskvällar och andra aktiviteter finansieras i samarbete mellan Energi- och klimatrådgivningen, Miljö- och Folkhälsoforum, Studieförbund m.fl.

Uppföljning

Energirådgivare skall årligen rapportera om åtgärder som planeras/pågår/avslutats med förväntade och uppnådda resultat.

Indikatorer på måluppfyllnad

1. Energirådgivningens statistik över ärenden och genomförda aktiviteter
2. Energimyndighetens uppföljning av energirådgivningen
3. SCB:s statistik över energianvändningen/ invånare i kommunen.
4. Antal deltagare i informationskvällar och andra aktiviteter.

Ansvarig/samarbetspartners

Energi- och klimatrådgivare, folkhälsosamordnare, planeringssekreterare, Dalslands miljökontor, tekniska kontoret. Studieförbund m.fl.

Åtgärd 2 – Energi och klimat i skolan

Bakgrund

I skolan finns en unik möjlighet att kombinera ett konkret arbete med att minska energianvändningen och klimatpåverkan, med att integrera energi- och klimatfrågan i undervisningen. Eleverna blir tidigt medvetna om hur vanor och beteende påverkar miljön och lär sig förstå grunderna bakom växthuseffekten.

Beskrivning av åtgärd

– Kartläggning av miljöundervisningen i förskola, grundskola samt gymnasieskolan Utsikten för att utifrån den strukturera upp informationsinsatserna på energi- och miljöområdet. En förväntad effekt av informationssatsningen är att den gör barn och ungdomar medvetna om energifrågor och därigenom grundlägger en kunskap som leder till ett miljömässigt bättre beteende. Kunskapen förväntas också skapa fortsatta diskussioner även utanför skolans värld, vilket engagerar och inspirerar fler än de barn och ungdomar som nås av informationen.

– Gå och cykla till skolan – projektet kan ge en minskad bränsleförbrukning och skapar samtidigt en säkrare trafikmiljö och mer fysiskt aktiva ungdomar.

Miljöeffekt av åtgärd

Åtgärden kan bidra till att uppfylla mål

Åtgärden förväntas ge effekter i form av minskad energianvändning i kommunens hushåll.

Genomförande

Folkhälsosamordnaren ansvarar för att kontakta lärare inom alla årskurser för att gå igenom vilken miljöundervisning som genomförs idag och vilka möjligheter till utveckling som finns. Kartläggningen vara färdigställd senast hösten 2009. Skolledning och lärare ansvarar sedan för att strukturera upp miljöundervisningen. Folkhälsosamordnare ansvarar gemensamt med skola och trafiksäkerhetsinformatör för att implementera "gå och cykla till skolan-kampanjen".

Ekonomi

Åtgärden genomförs i största möjliga mån inom skolans budget.

Uppföljning

Ansvarig skall årligen rapportera om åtgärden påbörjats/pågår/avslutats och vad resultatet är för de olika delstegen.

Indikatorer på måluppfyllnad

Exempel på indikatorer:

1. Antal insatser på miljöområdet
2. Insamlade uppgifter om andel elever som går/cyklar till skolan och deras färdsträcka.

Ansvarig/samarbetspartners

Folkhälsosamordnare, skolledning på Hagaskolan och Utsikten, trafiksäkerhetsinformatör

Åtgärd 3 – Minskad bränsleförbrukning i kommunens fordon

Bakgrund

I Dals-Eds kommun finns totalt ca 90 bilar vilka fördelas mellan räddningstjänsten, hemvård (12-13), kommunförrådet, utsikten, kommunkontoret utvecklingscentrum. Störst del av transporterna står hemtjänst och kommunförråd för. Under 2007 förbrukade hemtjänsten 19588 liter bensin vilket motsvarar ett utsläpp på ca 46 ton CO².

Beskrivning av åtgärd

– Införande av ISA-utrustning (Intelligent stöd för anpassning av hastighet) i hemvårdens fordonstab. ISA är ett instrument som med hjälp av GPS-teknik talar om för föraren vilken hastighetsgräns som gäller och som säger ifrån när föraren överstiger hastighetsbegränsningen. Utvärderingar har visat att förare som använder ISA kör lugnare och mer sparsamt. Användning av ISA förväntas därför leda till säkrare trafikmiljö, mindre bränsleförbrukning samt minskade koldioxidutsläpp.

I samverkan Vägverket/Kustom projektet genomföra ruttplanering av hemvårdens körning.

- Utbildning i sparsam körning i samband med införandet av utrustningen.
- Genomföra Ruttplanering

Miljöeffekt av åtgärd

Åtgärden bidrar till att uppfylla mål Minskad bränsleförbrukning med 10 % per mil hos hemvården, minskade utsläpp av CO²

Genomförande

Åtgärderna föreslås att genomföras inom Hemvårdens fordon som provobjekt för att utvärdera en vidare utveckling i kommunens fordon.

Ekonomi

Inköp av utrustningen beräknas kosta ca 5000kr /apparat. Det innebär en total kostnad på 65 000kr (13x5000 = 65 000) om alla hemtjänstens bilar ska ha utrustningen. Insatsen kan eventuellt delfinansieras med Miljö- och Folkhälsoforums medel.

En 10 % minskning av hemvårdens bränsleförbrukning skulle innebära 2000 liter i ren bensin, dvs. ca 20 000kr per år i minskade bränslekostnader.

Uppföljning

Hemvården är ansvarig för att årligen rapportera om åtgärden påbörjats/pågår /avslutats och vad resultatet är.

Indikatorer på måluppfyllnad

- Dokumentation av verklig bränsleförbrukning före projektet genomförts.
- Verklig bensinförbrukning 1, 3 och 12 månader efter insatt utrustning

Ansvarig/samarbetspartners

Omsorgsverksamheten, Miljöhandläggare, planeringssekreterare, folkhälsosamordnare, energirådgivare, Kustomsamordnare

Åtgärd 4 – Energieffektivisering i kommunala fastigheter

Bakgrund

Från och med 2008 har energi- och klimatrådgivningen möjlighet att utvidga sin verksamhet. Utöver det belopp som utgår för energi- och klimatrådgivningen, finns då möjlighet att söka ytterligare medel. För det extra bidraget kan energi- och klimatrådgivaren arbeta med rådgivning avseende kommunens egna byggnader och fastigheter. Med kommunens egna byggnader och fastigheter menas byggnader och fastigheter i kommunens egen förvaltning, helägda kommunala fastighetsbolag och kommunkoncerner. Energi- och klimatrådgivningen innebär i det här fallet samma verksamhet som mot övriga målgrupper, dvs. informations- och utbildningsinsatser.

Energi- och klimatrådgivningen i Dalsland har sökt och fått beviljat stöd av Energimyndigheten för projektet "Energieffektivisering i kommunala byggnader". Energi- och klimatrådgivarna i Dalsland och Norra Bohuslän kommer att samarbeta kring och genomföra detta projekt i sammanlagt nio kommuner (Uddevalla, Munkedal, Lysekil, Tanum, Färgelanda, Dals-Ed, Bengtsfors, Mellerud och Åmål)

Beskrivning av åtgärd

Syftet är att genom information och utbildning av kommunanställda visa på hur åtgärder med låg eller ingen investeringskostnad kan minska energianvändningen i den kommunala verksamheten. Fokus kommer att ligga kring förändring av beteende och användning av energieffektiv teknik. Det inledande objektet i varje kommunen är kommunhuset.

Miljöeffekt av åtgärd

Minskad energianvändning i den kommunala verksamheten. Vissa synergieffekter förväntas också då kommunanställda efter genomgången utbildning till viss del även applicerar ett bättre energibeteende i det egna hemmet.

Genomförande

Steg ett är att tillsammans med fastighetsansvarig göra översyn/kartläggning av energianvändningen i aktuellt objekt med dess verksamhet. Syftet är att synliggöra energiförbrukningar som direkt kan påverkas genom ändrat beteende eller användning av energieffektiv teknik.

Steg två är att informera och utbilda de som arbetar i den aktuella byggnaden/verksamheten. Förmedla vad översynen kommit fram till och fokusera på åtgärder i den dagliga verksamheten där man med enkla medel kan minska energianvändningen.

Steg tre är att följa upp projektet för det aktuella objektet och se om utbildningen/översynen gav något resultat i form av minskad energianvändning. Följs också upp genom enkät eller liknande till de utbildade. Presentera resultat.

Ekonomi

Beviljat stöd för energi- och klimatrådgivarnas arbete i kommunala byggnader och fastigheter är 30 000:-/ kalenderår från Energimyndigheten, om kommunen finansierar rådgivningen med samma belopp (SFS 2007:1441). Ovanstående projekt "Energieffektivisering i kommunala byggnader" är helt vara finansierat av detta stöd (30 000:- + 30 000:-/år, kommun).

Uppföljning

Ansvarig rapporterar löpande de objekt man genomgår och presenterar resultat.

Indikatorer på målpuppfyllnad

- Antal personer som genomgått utbildning i energibeteende
- Statistik över elanvändning
- Statistik över värmeanvändning
- Uppgifter om vattenanvändning

Ansvarig/samarbetspartners

Energi- och klimatrådgivningen, Edshus, Servicenämnden.

Åtgärd 5 – Energieffektivisering i näringslivet.

Bakgrund

Energireduktion och effektivisering är mycket viktig för alla företag. För att få företagen mera intresserade och motiverade bör kommunen ta initiativ med informationsinsatser

En diskussion kring näringslivets energianvändning och behov har förts under en tid. Inom Jordbron har det förts samtal om en utveckling och utbyggnad av fjärrvärme. Den befintliga fliseldade värmecentralen som drivs av Farmartjänst körs idag med full kapacitet. Kommunen äger ett flertal fastigheter som kan vara intressanta för en fjärrvärmeutbyggnad.

Beskrivning av åtgärd

Samordning av värmeutbyggnad.
Införande av energieffektiv teknik
Förändring av energibeteende

Genomföra en djupare studie inom ramen för Interregprojektet "Kortreist Energi" som löper under tiden 1/7-08 – 31/1-09. Projektet är en förstudie som syftar till en ansökan om ett större projekt.

Miljöeffekt av åtgärd

Minskad energiförbrukning för värme och varmvatten samt fossilfri energiproduktion leder till mindre utsläpp.

Genomförande

Näringslivsutvecklaren, Energirådgivare, Servicenämnden, Kommunstyrelsen i samverkan med berörda företag utför en förstudie och skapar grund för en utbyggnation av fjärrvärme

Ekonomi

De planerade åtgärderna kräver omfattande investeringar.

Minskad energianvändning i företagens och kommunens fastigheter leder dock till lägre driftskostnader, vilket gör dem lönsamma på kort sikt.

Uppföljning

Ansvarig rapporterar till Kommunstyrelsen/Servicenämnden.

Indikatorer på måluppfyllnad

Genomförd studie och dokumentation inom förstudien "Kortreist Energi"

Ansvarig/samarbetspartners

Näringslivsutvecklare,
Företag, Servicenämnden Energirådgivare,

Åtgärd 6 Planera för ökat utnyttjande av förnyelsebar energi

Bakgrund

Källor till förnyelsebar energi i form av el och värme är biobränslen, sol, vind, vatten. För värmeproduktion har biobränslen från ved störst betydelse och potential i Dals-Eds kommun. I södra Dalsland pågår planering för nyttjande av biogas från restprodukter i jordbruket. En potentiell resurs för biogas finns i rester från storkök, restauranger och hushåll. Solvärme är av intresse för såväl kommunala verksamheter och fastigheter som företag och hushåll.

För elproduktion från förnyelsebara energikällor har vindkraft störst potential i Dals-Eds kommun. Bygglov för uppförande av 25 vindkraftverk har beviljats under 2008 i kommunen. Vindkraften i Sverige byggs ut i allt högre takt. Elproduktionen i Dalsland från befintliga vindkraftverk och från de vindkraftverk som fått tillstånd att byggas kan uppskattas motsvara ca en tredjedel av nuvarande behov i landskapet.

Beskrivning av åtgärd

En minskad användning av fossila bränslen. Underlätta och planera för ett ökat nyttjande av förnyelsebara energikällor. Information till allmänhet, fastighetsägare, Edshus, förvaltningar m.fl.

Genomförande

En fördjupning och tillägg av Översiktsplan- 03 antogs av fullmäktige 2008-06-18. Bygglov för 25 vindkraftverk har beviljats under 2008. Kommunstyrelsen arbetsutskott för dialog med berörda parter och intressenter. Kommunen är aktiv i energinätverk och projekt på nationell och internationell arena.

Miljöeffekt av åtgärd

Kan bidra till minskad elproduktion från fossila bränslen i Europa.

Åtgärden bidrar till att uppfylla målet "Dals-Ed skall arbeta för att skapa förnyelsebara energikällor."

Ekonomi

Arbetet bör rymmas inom förvaltningarnas budget. Speciella planer bekostas av exploatörer eller i samverkan.

Ett kommunalt engagemang i vindkraft kan sänka kommunens elkostnader.

Uppföljning

Kommunstyrelsen tar in årlig information från förvaltningarna och energirådgivare

Indikatorer på måluppfyllnad

Dokumentation i form av detalj och översiktsplaner
Vindkraftsplaner
Genomförda Informationsinsatser

Ansvariga/samarbetspartners

Kommunstyrelsen, Servicenämnd, Byggnadsnämnd, Miljöhandläggare, Energirådgivare

Åtgärd 7 – Åtgärder för ökad användning av kollektivtrafik- både i kommunal förvaltning och bland privatpersoner

Bakgrund

Ett område där det finns utvecklingsmöjligheter är de kommunala förvaltningarnas och allmänhetens användning av kollektivtrafik för tjänsteresor och främst arbets-/studiependling.

I kommunens resepolicy anges det att långväga resande skall ske med kollektiva färdmedel. Den som reser skall välja färdmedel utifrån sammanvägning av kostnader, miljöhänsyn, säkerhet och arbetsmiljö för den som reser. Allmänna kommunikationer, i första hand tåg, är oftast det bästa alternativet med avseende på såväl effektivitet som säkerhet och miljö. Buss är bättre alternativ än bil. Flyg skall endast brukas i undantagsfall. Buss och Tåg används idag för tjänsteresor.

Trafikering

Ed trafikeras för närvarande av tåg med 3 stopp i vardera riktningen (Oslo-Göteborg) på vardagar. Expressbuss Dalsland med 11 dubbelturer per dag mot Vänersborg/Trollhättan/Uddevalla. Inom kommunen bedrivs det skoltrafik som är linjelagd, d.v.s. öppen för allmänheten på 4 linjer. Under skollov är trafiken begränsad. Andelen privatresenärer är väldigt låg. Linje 775 Ed- Åmål har 11 dubbelturer/vardag är och en viktig linje för arbetspendling och visar tillsammans med Expressbussarna på god utveckling. Tåget är en viktig strategisk faktor för kommunen. Planeringsarbete för att skapa ett Resecentrum pågår.

Beskrivning av åtgärd

Kommunen prövar nolltaxa för resande med skollinjerna inom kommunens gräns. Regionala/flerkommunkort till kommunala tjänsteresor köps in. Korten är opersonliga.

Korten förvaras i receptionen och bokas via intranät

Miljöeffekt av åtgärd

Åtgärden bidrar till att uppfylla målet:

- Ökat långväga resande
- En ökad användning av kollektivtrafik minskar utsläppen av CO₂,

Ägande/Ekonomi

I dagsläget ägs Västtrafik tillsammans av regionen och dess 49 kommuner. Ett ägaravtal reglerar fördelningen av kostnader/intäkter och fördelning av underskott. Avtalet innebär att resande som passerar en kommungräns belastar regionen och allt resande inom kommungräns belastar den enskilda kommunen. Det innebär att kommunen har full beslutanderätt över trafikutbudet inom kommun och vilka taxor som skall gälla. I biljettsystemet finns en mångfald biljetter och kort.

Genomförande

Planeringssekreterare

Uppföljning

Den som är ansvarig skall årligen rapportera om åtgärden påbörjats/pågår /avslutat.

Ekonomi

Sänkta kostnader för drift av poolbilar
Inköpskostnad för månadskort

Indikatorer på måloppfyllnad

- Västtrafik och tåg/bussbolagens statistik över antal resande.
- Antal bokade/utnyttjade månadskort
- Antal resande inom kommunen

Ansvarig/samarbetspartners

planeringssekreterare, energirådgivare, miljöhandläggare, tekniska kontoret, Västtrafik, folkhälsosamordnare